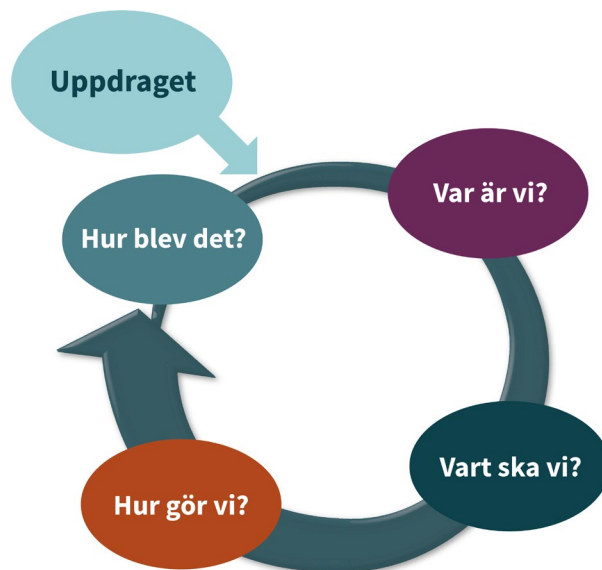

Norrtälje kommun

Barn- och skolnämndens riktlinjer för det systematiska kvalitetsarbetet

Barn- och utbildningskontoret
2022-04-11

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

Inledning

Enligt skollagen ska varje huvudman, skola, förskola och fritidshem bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete.¹ Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen som beskrivs i skollag, läroplaner och andra styrande dokument. Allt kvalitetsarbete ska bedrivas enligt vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet. Styrningen av de olika utbildningsformerna är komplexa, med både nationella och kommunala intressen inblandade. Allt detta bidrar till att kvalitetsarbetet kan upplevas som komplicerat. Det systematiska kvalitetsarbetet är reglerat i skollagens 4 kapitel 3-8 § § och ställer krav på att huvudmannen och alla utbildningsformer reglerade i skollagen, systematiskt följer upp resultaten och utvecklar utbildningen.

Syftet med dessa riktlinjer är att klargöra hur verksamheterna inom barn-och utbildningskontoret ska arbeta med kvalitetsarbetet så att de nationella kraven uppfylls enligt skollagens krav. Riktlinjerna är så kallade reglerande dokument och konkretiserar hur medarbetare på de olika nivåerna i styrkedjan ska bedriva kvalitetsarbetet på organisatorisk nivå. Syftet är också att tydliggöra rektorernas ansvar såväl som huvudmannens. På enheterna har rektorerna ansvar för att bedriva det systematiska kvalitetsarbetet utifrån riktlinjerna. Utgångspunkten är att riktlinjerna underlättar skolledarnas arbete samt skapar förutsättningar för huvudmannen att identifiera aktuella behov.

Nationell och kommunal styrning

Skolan och förskolan är en nationellt styrd verksamhet i en kommunal organisation. Regering och riksdag formulerar uppdraget och sätter målen medan kommunen fördelar resurserna. Det innebär en balansgång för verksamheterna att både förhålla sig till de statliga och de kommunala kraven.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildningssektorn är inriktat på de nationella målen.² Norrtälje kommuns riktlinjer utgår från de nationellt satta målen. Skollagen ger förskolorna och skolorna en möjlighet, om utrymme finns, att även ta med kommunala mål. Det gäller under förutsättning att de inte strider mot de nationella målen. De kommunala målen kan aldrig dominera över de nationella målen.³

Från och med läsåret 2018/2019 följer det systematiska kvalitetsarbetet skolans läsår i stället för som tidigare kalenderåret. Det är ett led i att utforma kvalitetsarbetet efter de nationella målen. Det betyder samtidigt att kommunens ekonomiska år inte följer förskolorna och skolornas verksamhetsår. Det är av stor vikt att huvudmannen får tillgång till förskolornas och skolornas resultat så tidigt som möjligt i syfte att stödja och åtgärda de eventuella brister som uppkommer i kvalitetsarbetet. Utvecklingsområden kan på så sätt inkluderas i nämndens verksamhetsplan för kommande år.

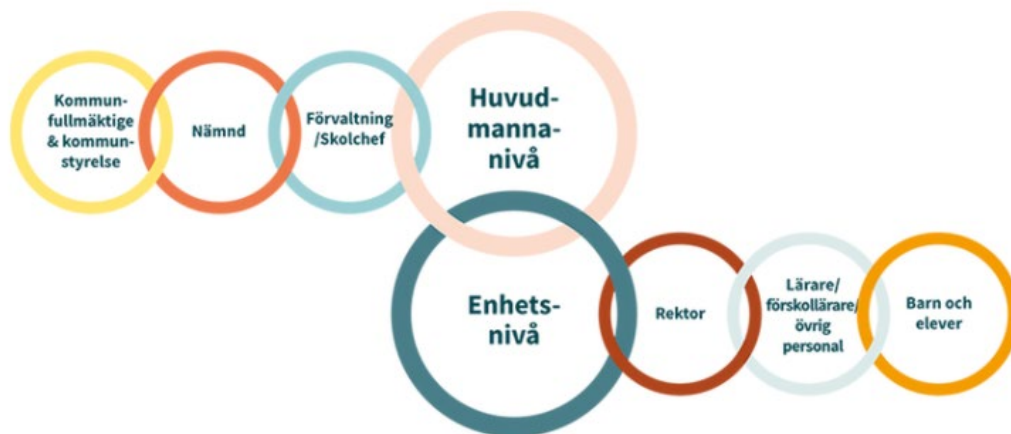
¹ Skollagen 2010:800 4 kap.

² Skollagen 2010:800 4 kap. 4§

³ Skollagen 2010:800 4 kap. 5§

Styrkedjan

Figur 1. Styrkedjan. Skolverket.

I kommunen är fullmäktige ytterst ansvarig för att alla barn och elever får den utbildning de har rätt till. I Norrtälje kommun är det ansvaret delegerat till två nämnder, barn- och skolnämnden respektive utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningskontoret har i lagens mening ingen uppgift men är den funktion som leder verksamheten för nämndernas räkning. Förvaltningen är länken mellan enheterna och huvudmannen.

Enheterna är de enskilda förskolorna och skolorna. Det är av största vikt att kommunikationen mellan de olika nivåerna fungerar tillfredställande så att huvudmannen kan sätta in de åtgärder som behövs beroende på enheternas behov.

Figur 1 visar att alla nivåer är beroende av varandra i kvalitetsarbetet för att barnen och eleverna ska kunna erbjudas en utbildning i enlighet med de nationella målen. Det betyder i sin tur att de olika nivåerna behöver samarbeta.

Systematiskt kvalitetsarbete

Skolverket har utgivit *Allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete*.⁴ De allmänna råden ska följas om huvudmannen inte fullföljer skollagens krav på annat sätt. I Norrtälje kommun ligger de allmänna råden till grund för riktlinjerna inom kvalitetsarbetet. Råden vänder sig till huvudmän och skolledare inom samtliga utbildningsformer.

⁴ Skolverket, 2012. Allmänna råd. Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet.

Det systematiska hjulet illustrerar det arbete som ska pågå kontinuerligt både kort- och långsiktigt.

Modellen visar hur kvalitetsarbetet ska ske under ett läsår. Alla medarbetare ska medverka till att utveckla och kvalitetssäkra utbildningen.

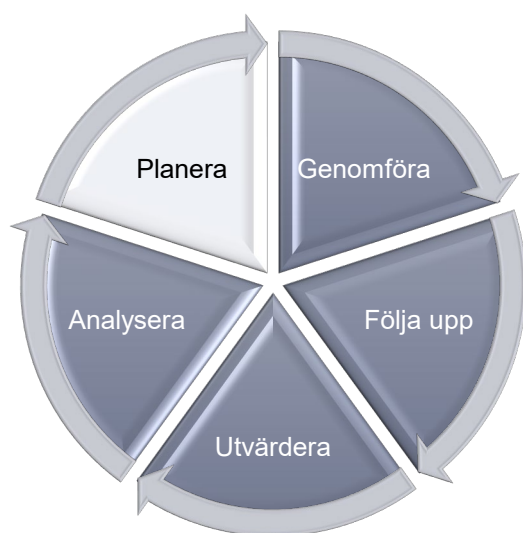
För att kunna erbjuda en kvalitativ utbildning ska varje medarbetare delta i kvalitetsprocessen. Skollagen preciserar att varje medarbetare ska dokumentera, utvärdera, analysera, planera och utveckla sin verksamhet kontinuerligt.⁵

Figur 2. Skolverkets allmänna råd.⁶

Planera

Förskola, fritidshem och skola

Inför varje läsår planeras verksamheten upp på både lång och kort sikt. Utgångsläget är de nationella målen samt resultatet från föregående år.

Utifrån den analys som varje enhet genomfört av resultaten föregående läsår identifieras ett antal utvecklingsområden för att höja kvaliteten i utbildningen. Varje förskola, fritidshem eller skola har efter tidigare analys prioriterat ett antal utvecklingsområden som dokumenteras i en arbetsplan. Till varje område ska även insatser planeras in för bästa möjliga måluppfyllelse. Målen ska vara konkreta och uppföljningsbara. De kopplade insatserna ska vara möjliga att genomföra och regelbundet utvärderas under läsåret. Målen kan vara kortsiktiga, en termin eller läsår, de kan också löpa över flera år.

Huvudman

De övergripande utvecklingsområden som skolchef identifierat beskrivs och planeras in i nämndens måluppföljning. I nämndens kommande verksamhetsplan återfinns dessa insatser så att nämnden kan följa upp effekten av insatserna.

⁵ Skollagen 2010:800 4 kap. 4-6§§

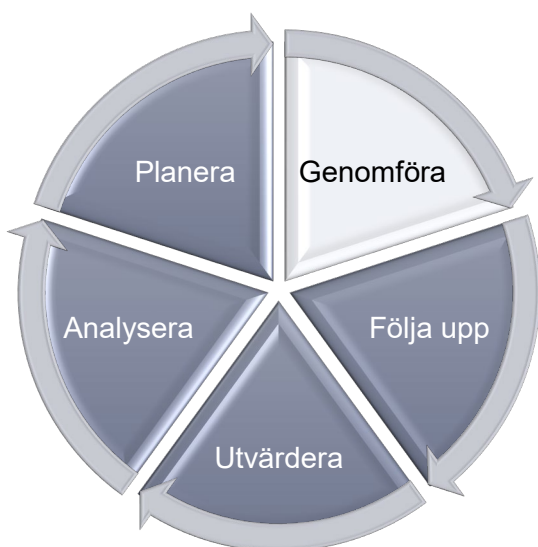
⁶ Skolverket, 2012. Allmänna råd. Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet.

Genomföra

Förskola, fritidshem och skola

När planeringen för läsåret är beslutad och kommunicerad på enheterna genomför alla medarbetare utbildningen enligt fastställd plan. Vid varje kvalitetsdag, och andra tillfällen, följer skolledare, förskollärare, lärare, medarbetare inom elevhälsa samt all annan personal som är involverade i barnen och elevernas utbildning, upp resultaten. Det sker i klassrummen, förskoleavdelning och i elevhälsan såväl som i enhetens ledningsgrupp.

Huvudman

Förvaltningen genomför de åtgärder och insatser som planerats med utgångspunkt från förskolans och skolans resultat föregående år. Åtgärderna följs upp i delår 1 och 2 samt i årsredovisningen.

Uppföljning och utvärdering

Förskola, fritidshem och skola

För att kunna säkerställa att förskolan och skolan uppfyller styrdokumentens krav ska varje verksamhet kontinuerligt utvärdera och följa upp utbildningen. Det innebär att varje förskola, skola samt förvaltning samlar in både kvantitativa och kvalitativa resultat på några på förhand bestämda områden. Vid varje kvalitetsdag, och andra tillfällen, följer skolledare, förskollärare, lärare, medarbetare inom elevhälsa samt all annan personal som är involverade i barnen och elevernas utbildning, upp resultaten.

Skollagen, skolförordningen samt läroplanerna för de olika utbildningsformerna avgör tillsammans med enhetens utvecklingsområden vad som skall utvärderas.

Vid läsårets början planeras verksamheten på varje förskola och skola. Under pågående läsår följer lärare och skolledare upp resultaten för att kunna säkerställa att de planerade insatserna genomförs. Vid behov ändras innehållet efter en utvärdering.

POSTADRESS

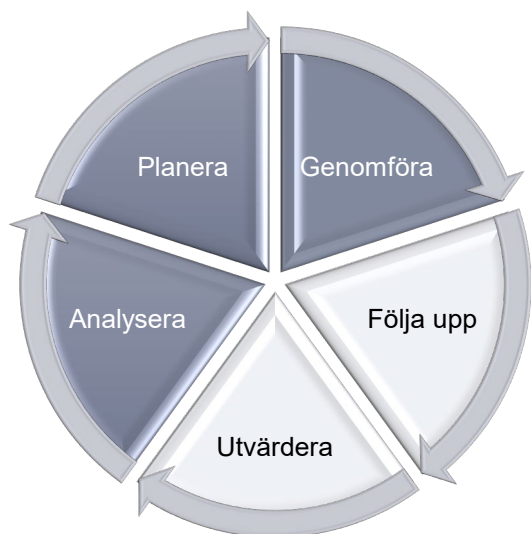
Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrталje.se
www.norrталje.se

Huvudman

För att skapa möjlighet för alla verksamheter att följa upp resultaten lägger nämnden ut specifika dagar under läsåret som är vikta för kvalitetsarbetet. Skolorna har fem kvalitetsdagar medan förskolan och fritidshemmen har två eller tre kvalitetsdagar.

För att kunna dokumentera och följa processer har olika system köpts in för olika ändamål. Unikum, Rodret, Tempus och Skola 24 är några av de system som huvudmannen tillhandahåller så att lärare och annan personal kan dokumentera och följa

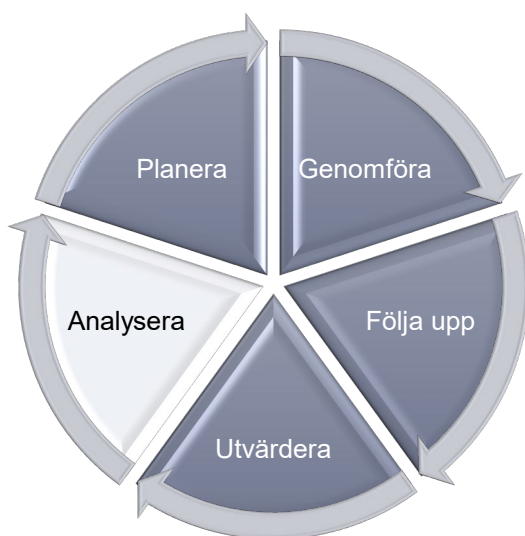
upp barn-och elevers lärande och bedöma kvaliteten på utbildningen. Huvudmannen följer sedan upp de identifierade utvecklingsområdena via månadsrapporter samt delårsrapporter.

Analysera

Förskola, fritidshem och skola

Utifrån de uppföljningsområden som bestämts analyseras utbildningens resultat på varje enhet. Alla medarbetare analyserar tillsammans med skolledningen varför ett visst resultat uppnåtts.

Analysen sker under läsåret minst vid varje kvalitetsdag. Det kan innebära att de insatser som genomförts fram till utvärdering behöver förändras eller ändra riktning. Det kan också resultera i att de aktiviteter som valts visar sig fungera bra och inga förändringar i arbetssättet krävs. I slutet på läsåret analyseras hela läsårets arbete.

Inom skolan genomför varje lärare Skolinspektionens frågenkät *Kolla din undervisning*. Rektorer genomför i sin tur *Kolla din skola och kolla din förskola*. Inom förskola och fritidshem har ett självvärderingsunderlag tagits fram för att varje medarbetare och varje arbetslag ska reflektera över sitt eget arbete med att uppfylla de nationella målen.

Förvaltningen har avsatt en kvalitetsdag i juni då all personal tillsammans kan

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

utvärdera den verksamhet som de verkar i. Det innebär lärare, skolläda, representanter för elevhälsan och övrig personal som deltagit i barnen och elevernas kunskapsutveckling.

Kvalitetsrapport och kvalitetsredovisning

Vid läsårets slut genomförs en utvärdering och en samlad analys av hela läsårets resultat. Den analysen sammanfattas i en kvalitetsrapport från varje förskola och skola. Utifrån kvalitetsrapportens resultat väljer varje enskild verksamhet de utvecklingsmål som följande läsår bör arbeta med för att höja kvaliteten. Utvecklingsmålen dokumenteras och planeras i en arbetsplan.

Alla verksamheter arbetar efter samma kvalitetsrapportsmall. Den ska arbetslagen utgå ifrån när de analyserar sitt arbete från föregående läsår. Rektor skriver därefter en sammanfattande kvalitetsrapport till skolchef för respektive verksamhetsområde. Den kvalitetsrapport som rektorerna skickar till skolchef är en sammanfattande rapport över det rektorsområde som respektive rektor ansvarar för.

Huvudman

Skolchefen inom varje utbildningsområde sammanställer en kvalitetsredovisning utifrån de olika verksamheternas resultat på övergripande nivå som presenteras för nämnden. Kvalitetsredovisningen ger förslag till utvecklingsområden utifrån analysen. Med utgångspunkt av förskolorna-och skolornas resultat analyseras också förvaltningens arbete.

Kvalitetsredovisningen presenteras för nämnden så tidigt på hösten som möjligt. Utifrån det presenterade resultatet kan huvudmannen sätta nya mål för att utveckla och säkerställa att utbildningen följer de nationella målen. Kvalitetsredovisningen ligger till grund till nämndens årsredovisning inom den kommunala styrkedjan.

Kvalitetsdialoger

Innan den övergripande kvalitetsredovisningen presenteras i nämnden genomför de ordinarie ledamöterna kvalitetsdialoger tillsammans med rektorerna för förskolan och grundskolan samt grundsärskolan. Förvaltningsdirektören samt verksamhetscheferna för respektive verksamhet deltar också i dialogerna. Biträdande rektorer samt tjänstepersoner från barn-och utbildningskontoret samt centrala elevhälsan kan lyssna på dialogen via Teams.

En uppföljande kvalitetsdialog genomförs efter cirka sex månader för samtliga verksamheter.

Det huvudsakliga syftet med diskussionerna under dialogerna på hösten är föregående läsårs resultatanalys samt planering inför nästkommande läsår. Läsårets andra kvalitetsdialog fokuserar på uppföljning av tidigare diskussioner. Dialogerna bidrar därmed med kunskap om hur nämnden kan fullgöra sitt uppdrag som huvudman. Det innebär framför allt att säkerställa att utbildningen följer de bestämmelser som finns, samt att se till att skolan har de resurser som krävs för att alla elever ska nå målen. Det innebär också att säkerställa att förskolans utbildning genomförs i enlighet med förskolans mål. Ambitionen är att enheterna, förvaltning och huvudman över tid ska utveckla en samsyn över hur utbildningarna ska genomföras inom huvudmannens ansvarsområde.

Huvudman

Det är av vikt att även barn- och utbildningskontorets åtagande och aktiviteter analyseras i förhållande till förskolor och skolors resultat. Analyserna bör fokusera på hur väl de

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norttalje.se
www.norttalje.se

beslut som tagits och insatser som genomförts under läsåret har bidragit till förskolan och skolans möjlighet att uppfylla de nationella målen.

Utifrån de mål som fastställdes i kvalitetsredovisningen, och utifrån barn-och utbildningskontorets utvärdering av de egna insatserna, planerar och prioriterar skolchefen tillsammans med rektorerna sina egna åtagande och utvecklingsområden inför kommande läsår.

Slut